

I.Nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1.pants. Šķīrējtiesas izveidošana

1. Šķīrējtiesas nosaukums ir VIDUSDAUGAVAS ŠĶĪRĒJTIESA.

1.2. VIDUSDAUGAVAS ŠĶĪRĒJTIESA / turpmāk tekstā - šķīrējtiesa / ir nevalstiska organizācija, kas darbojas pastāvīgi, saskaņā ar Šķīrējtiesas likumu un VIDUSDAUGAVAS ŠĶĪRĒJTIESAS reglamentu. Tā izveidota, lai nodrošinātu šķīrējtiesai pakļauto civiltiesisko strīdu izšķiršanu.

1.3. Šķīrējtiesas dibinātājs ir Biedrība „Temīda M”, reģ.Nr. 40008238460.

1.4. Šķīrējtiesas darbu vada šķīrējtiesas prezidijs, kas veic šķīrējtiesas reglamentā noteiktās funkcijas, lai pārraudzītu šķīrējtiesas sastāva izveidošanu un tā darbību. Šķīrējtiesas prezidijs pats strīdus neizšķir.

2.pants. Šķīrējtiesā izšķirami strīdi

2.1. Šķīrējtiesā var nodot izšķiršanai jebkuru civiltiesisku strīdu, ja puses ir brīvprātīgi vienojušās un noslēgušās šķīrējtiesas līgumu, izņemot strīdu:

2.1.1. kura izspriešana varētu aizskart tādas personas tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses, kura nav šķīrējtiesas līguma dalībniece;

2.1.2. kurā kaut viena puse ir valsts vai pašvaldības iestāde vai par kuru pieņemts šķīrējtiesas nolēmums var skart valsts vai pašvaldības iestādes tiesības;

2.1.3. kurš saistīts ar ierakstiem civiltiesiskā akta reģistrā;

2.1.4. par aizbildnībā vai aizgādībā esošu personu tiesībām un pienākumiem vai ar likumu aizsargātām interesēm;

2.1.5. par lietu tiesību nodibināšanu, grozīšanu vai izbeigšanu attiecībā uz nekustamo īpašumu, ja strīda dalībnieks ir persona, kurai ar likumu ir ierobežotas tiesības iegūt nekustamo lietu īpašumā, valdījumā vai lietošanā;

2.1.6. par fiziskās personu izlikšanu no dzīvojamām telpām;

2.1.7. starp darbinieku un darba devēju, ja strīds radies, slēdzot, grozot, izbeidzot vai pildot darba līgumu, kā arī piemērojot vai tulkojot tiesību normas, darba koplīguma vai darba kārtības noteikumus (individuāls darba tiesību strīds);

2.1.8. par to personu tiesībām un pienākumiem, kurām pasludināts maksātnespējas process.

2.2. Šķīrējtiesā netiek izšķirti strīdi, kas saistīti ar sevišķā tiesāšanas kārtībā izskatāmiem jautājumiem.

3.pants. Piemērojamās procesuālās un materiālo tiesību normas

3.1. Ja puses rakstveidā vienojušās par to, ka strīdi, kas attiecas uz konkrēto līgumu vai citām civiltiesiskām attiecībām, kas jau radušies vai var rasties nākotnē, tiks nodoti izskatīšanai VIDUSDAUGAVAS šķīrējtiesā, un tādu strīdu izskatīšanu šķīrējtiesā neierobežo Šķīrējtiesu likums, tad tādi strīdi tiks izšķirti pamatojoties uz Šķīrējtiesu likumu, šķīrējtiesas statūtiem, šo Reglamentu un pušu vienošanos.

3.2. Izšķirot strīdu, Šķīrējtiesas sastāvs piemēro likumus un darījumu paražas, par kuru piemērošanu puses ir vienojušās, ciktāl tāda pušu vienošanās nav pretrunā ar Latvijas Civillikuma 19. 24. un 25. panta noteikumiem. Ja šādas vienošanās nav bijis vai Šķīrējtiesas sastāvs to atzinis par spēkā neesošu, pušu tiesiskajai attiecībai piemērojamais likums nosakāms saskaņā ar Latvijas Civillikuma Ievada noteikumiem.

4.pants. Šķīrējtiesas darba organizācija

4.1. Šķīrējtiesas darbu vada šķīrējtiesas Prezidijs un tā priekšsēdētājs, kas veic šķīrējtiesas Reglamentā noteiktās funkcijas, saistītas ar šķīrējtiesas sastāva izveidošanu un tā darbību.

4.2. Prezidijs var pieprasīt no jebkuras puses tādu informāciju, kāda tam nepieciešama savu funkciju pildīšanai sakarā ar konkrēto strīdu.

4.3. Pastāvīgai šķīrējtiesai ir atsevišķas, šķīrējtiesas darbībai piemērotas telpas.

4.4. Pastāvīgai šķīrējtiesai ir nepieciešamais personāls lietvedības kārtīšanai un apmeklētāju pieņemšanai.

4.5. Pastāvīgai šķīrējtiesai ir interneta mājas lapa.

II .Nodaļa Šķirējtiesas līgums

5. pants. Šķirējtiesas līgums un tā forma

5.1. Šķirējtiesas līgums ir vienošanās par strīda, kas radies vai var rasties nākotnē, nodošanu izšķiršanai šķirējtiesā.

5.2. Šķirējtiesas līgumu var noslēgt :

5.2.1. rīcībspējīga fiziskā persona neatkarīgi no pilsonības un dzīvesvietas,

5.2.2. Latvijā vai ārvalstīs reģistrēta juridiskā persona,

5.2.3. cits privāto tiesību subjekts.

5.3. Šķirējtiesas līgumu noslēdz rakstveidā un pušu vienošanās par strīda nodošanu šķirējtiesai var būt izteikta:

5.3.1. kā atsevišķs abpusējs līgums;

5.3.2. kā speciāls noteikums / šķirējtiesas klauzula / , kuru var ietvert jebkurā līgumā (Reglamenta Pielikums Nr. 1);

5.3.3. par rakstveida līgumu uzskatāma arī vienošanās, kas noslēgta, apmainoties ar pasta sūtījumiem vai izmantojot elektroniskās saziņas līdzekļus un nodrošinot, ka pušu griba nodot jau radušos vai iespējamu civiltiesisko strīdu izšķiršanai šķirējtiesā tiek fiksēta ar drošu elektronisko parakstu.

5.4. Ja puses vienojušās par strīda izšķiršanu šķirējtiesā, bet nav noteikušas konkrētu šķirējtiesu, un prasītājs iesniedzis prasību VIDUSDAUGAVAS šķirējtiesā, tad, ja otra puse tam piekrīt, strīds ir pakļauts šai Šķirējtiesai.

5.5. Puses noslēdzot šķirējtiesas līgumu, var tajā iekļaut papildus vienošanos par šķirējtiesnešu skaitu, šķirējtiesas procesa kārtību un valodu, strīda izšķiršanas vietu, piemērojamo likumu.

6.pants. Šķirējtiesas līguma spēks

6.1. Personas, kas noslēgušas līgumu par strīda nodošanu izšķiršanai šķirējtiesā, nav tiesīgas no tā atteikties, ja likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā šķirējtiesas līgums nav grozīts vai atcelts.

6.2. Šķirējtiesas līgums ir spēkā, kamēr nav izbeigusies tiesiskā attiecība, kuras sakarā tas noslēgts.

6.3. Ja vienošanās par strīda nodošanu izšķiršanai šķirējtiesā kā atsevišķs noteikums ietverts pušu noslēgtajā līgumā, šī vienošanās ir uzskatāma par pastāvīgu līgumu. Ja līguma termiņš ir izbeidzies vai līgums atzīts par spēkā neesošu, vienošanās par strīda nodošanu izskatīšanai Šķirējtiesā paliek spēkā.

6.4. Cedējot prasību, uz cesionāru pāriet prasījuma tiesības, bet ne līgumā ietvertā šķirējtiesas klauzula par civiltiesiskā strīda izskatīšanu šķirējtiesā.

7.pants Šķirējtiesas līgumam piemērojamais likums

7.1. Ja šķirējtiesas līgumā nav noteikts, pēc kādas valsts likumiem apspriežama šā līguma spēkā esamība, šķirējtiesas līgumam piemērojamais likums nosakāms saskaņā ar Civillikuma 19. un 25.pantu.

III.Nodaļa. Šķirējtiesas procesa sagatavošana

8.pants. Strīda pakļautības noteikšana

8.1. Par strīda pakļautību lemj pati šķirējtiesā gadījumos, kad kāda no pusēm apstrīd šķirējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību.

8.2. Ja puses ir vienojušās par strīda nodošanu izskatīšanai šķirējtiesā, prezumējams, ka puses ir vienojušās, ka jebkurš strīds, nesaskaņa vai prasība, kas izriet no konkrētā līguma, kas skar to vai tā pārkāpšanu, izbeigšanu vai spēkā neesamību tiks izšķirts šķirējtiesā.

8.3. Iesniegumu par to, ka strīds vai tā daļa nav pakļauta šķirējtiesai, pusēm jāiesniedz ne vēlāk, kā iesniedzot atsauksmi uz prasību. Attiecībā uz pretprasību - ne vēlāk, kā iesniedzot atsauksmi uz pretprasību.

8.4. Ja puse noteiktajā termiņā nav iesniegusi šķirējtiesā iesniegums par to, ka strīds vai tā daļa nav pakļauta šķirējtiesai, puse nav tiesīga vēlāk izteikt šādus iebildumus, tai skaitā tiesai izlemjot jautājumu par šķirējtiesas sprieduma izpildi.

8.5. Šķirējtiesā jautājumu par strīda pakļautību tai parasti izlemj kā sākuma jautājumu. Tomēr Šķirējtiesai ir tiesības uzsākt šķirējtiesas procesu un izlemt šo jautājumu, jebkurā šķirējtiesas procesa stadijā, arī pieņemot spriedumu.

8.6. Ja šķīrējtiesa atzīst, ka strīds vai tā daļa nav pakļauta šķīrējtiesai, šķīrējtiesa izbeidz tiesvedību strīdā vai tā daļā, pieņemot lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu.

8.7. Ja šķīrējtiesa atzīst līgumu par spēkā neesošu, tad tas nenozīmē, ka šķīrējtiesas atruna tiek atzīta par spēkā neesošu.

IV.Nodaļa

Šķīrējtiesnešu iecelšanas, noraidīšanas un pilnvaru izbeigšanas kārtība

9.pants. Šķīrējtiesnesis

9.1.Šķīrējtiesnesis ir persona, kas atbilstoši šķīrējtiesas līguma, Šķīrējtiesu likuma un Reglamenta noteikumiem ir iecelta strīda izšķiršanai.

9.2.Par šķīrējtiesnesi var tikt iecelta jebkura pilngadīga rīcībspējīga persona neatkarīgi no tās pilsonības un dzīvesvietas, ja šī persona rakstveidā ir piekritusi būt par šķīrējtiesnesi.

9.3.Šķīrējtiesnesim jāpilda savi pienākumi godprātīgi, viņam jābūt objektīvam un neatkarīgam, un šķīrējtiesnesis nedrīkst pakļauties nekādai ietekmei.

10.pants Šķīrējtiesnešu skaits

10.1. Šķīrējtiesnešu skaitam jāveido nepāra skaitlis. Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesnešu skaitu, šķīrējtiesa sastāv no trim šķīrējtiesnešiem.

10.2. Šķīrējtiesa var sastāvēt arī no viena šķīrējtiesneša, ja puses tā vienojas.

11. pants. Šķīrējtiesnešu iecelšana

11.1.Šķīrējtiesnešu iecelšanas kārtību nosaka puses vienojoties. Puses šķīrējtiesnešu iecelšanu var uzticēt jebkurai rīcībspējīgai fiziskajai vai juridiskajai personai

11.2.Ja puses ir vienojušās iecelt vienu šķīrējtiesnesi, bet nav vienojušās par konkrētu šķīrējtiesnesi, jebkura no pusēm var piedāvāt otrai pusei vienas vai vairāku personu kandidatūras, no kurām viena varētu būt par vienpersonisku šķīrējtiesnesi.

11.3.Ja 15 dienu laikā pēc tam, kad viena puse saņēmusi priekšlikumu, puses nav vienojušās par vienpersoniskā šķīrējtiesneša izvēli, vienpersonisko šķīrējtiesnesi iecel šķīrējtiesas Prezidijs.

11.4.Prezidijs pēc puses pieprasījuma pēc iespējas ātrāk iecel vienpersonisko šķīrējtiesnesi. Veicot šādu iecelšanu Prezidijs iemanto zemāk minēto procedūru :

11.4.1. pēc vienas puses lūguma Prezidijs nosūta abām pusēm identisku sarakstu, kurā ir ne mazāk kā trīs šķīrējtiesnešu uzvārdi;

11.4.2. desmit dienu laikā pēc šī saraksta saņemšanas katra no pusēm var to atgriezt Prezidijam, izslēdzot personu vai personas uzvārdus, pret kuriem tā iebilst;

11.4.3. pēc norādītā termiņa, notecēšanas Prezidijs iecel vienpersonisko šķīrējtiesnesi no to personu skaita, kuras tika atzītas atgrieztajos sarakstos;

11.4.4. ja kāda iemesla dēļ iecelšana nevar notikt saskaņā ar šo procedūru, Prezidijs ir tiesīgs iecelt šķīrējtiesnesi pēc sava ieskata.

11.5. Ja puses vienojas par trīs šķīrējtiesnešu iecelšanu, prasītājam, iesniedzot prasību, jānorāda tā ieceltais šķīrējtiesnesis. Katra no pusēm iecel pa vienam šķīrējtiesnesim un divi ieceltie šķīrējtiesneši izvēlas trešo šķīrējtiesnesi, kurš veic šķīrējtiesas priekšsēdētāja funkcijas.

11.6. Ja pirmā puse 15 dienu laikā pēc tam, kad saņēmusi no otras puses prasības pieteikumu, kurā norādīts puses ieceltais šķīrējtiesnesis, nepaziņo otrai pusei par sava šķīrējtiesneša iecelšanu, tad otru šķīrējtiesnesi 15 dienu laikā iecel Prezidijs.

11.7. Ja 15 dienu laikā pēc abu pušu šķīrējtiesnešu iecelšanas šķīrējtiesneši nav vienojušies par šķīrējtiesas priekšsēdētāja izvēli, viņu iecel Prezidijs pēc saviem ieskatiem 10 dienu laikā.

11.8. Puses var vienoties arī par citu (nepāra) šķīrējtiesnešu skaitu: Tādā gadījumā katra no pusēm iepriekš minētajā kārtībā iecel vienādu šķīrējtiesnešu skaitu, kuri vienojoties iecel vēl vienu šķīrējtiesnesi, kurš veic šķīrējtiesas priekšsēdētāja funkcijas.

11.9. Veicot šķīrējtiesnešu iecelšanu, Prezidijs ņem vērā apstākļus, kuri var nodrošināt neatkarīga un objektīva tiesneša iecelšanu.

11.10.Ja prasību cēluši vairāki prasītāji vai ja prasība celta pret vairākiem atbildētājiem, katrai pusei savstarpēji jāvienojas par izvēlēto šķīrējtiesneša kandidatūru.

12.pants. Šķīrējtiesneša atcelšana

12.1. Ja puse iecēlusi šķīrējtiesnesi un par to ir paziņots otrai pusei, tā nevar atcelt šo šķīrējtiesnesi bez otras puses piekrišanas.

13.pants. Šķīrējtiesnešu noraidījuma pamati

13.1. Šķīrējtiesneša mainīšana līdz lietas izskatīšanas beigām nav atļauta, izņemot gadījumu, ja šķīrējtiesnesis tiek noraidīts.

13.2. Personai, kurai tiek prasīta piekrišana tās iecelšanai par šķīrējtiesnesi, jāatklāj pusēm jebkādi apstākļi, kuri var izraisīt pamatotas šaubas par šīs personas objektivitāti un neatkarību.

13.3. Ja šādi apstākļi šķīrējtiesnesim kļuvuši zināmi līdz šķīrējtiesas procesa beigām, viņam tie nekavējoties jāatklāj pusēm.

13.4. Puse ir tiesīga pieteikt noraidījumu šķīrējtiesnesim, ja pierāda, ka pastāv apstākļi, kuri izraisa pamatotas šaubas par viņa objektivitāti un neatkarību, kā arī tad, ja viņa kvalifikācija neatbilst tai par kādu puses vienojušās un šie apstākļi tai nav bijuši zināmi šķīrējtiesneša iecelšanas laikā.

13.5. Puse var pieprasīt noraidīt šķīrējtiesnesi, kuru tā iecēlusi vai kura iecelšanā tā piedalījies, tikai tad, ja noraidījuma pamati šai pusei kļuvuši zināmi pēc šķīrējtiesneša iecelšanas.

14.pants. Šķīrējtiesnešu noraidījuma kārtība

14.1. Ja puses nav vienojušās par Šķīrējtiesneša noraidījuma kārtību, to nosaka saskaņā ar Šķīrējtiesas likumu.

14.2. Puse, kura vēlas noraidīt šķīrējtiesnesi, savu pieteikumu nosūta otrai pusei un šķīrējtiesnesim, kas tiek noraidīts, un šķīrējtiesas Prezidijam 5 (piecu) dienu laikā no brīža, kad viņam kļuva zināmi 14.pantā minētie apstākļi

14.3. Pieteikums par noraidījumu jānoformē rakstiski, norādot šķīrējtiesnesi, kurš tiek noraidīts un noraidījuma pamatu.

14.4. Kad šķīrējtiesnesi noraida viena puse, otra puse var piekrist šķīrējtiesneša noraidījumam. Tāpat šķīrējtiesnesis, attiecībā pret kuru iesniegts pieteikums par noraidījumu, 5 (piecu) dienu laikā no pieteikuma saņemšanas dienas, var pats atteikties no savu pienākumu pildīšanas, paziņojot par to šķīrējtiesas Prezidijam.

14.5. Ja otra puse nepiekrīt noraidījumam, kā arī ja -šķīrējtiesnesis, kuram pieteikts noraidījums, pats neatsakās no savu pienākumu pildīšanas, jautājumu par noraidījumu lemj šķīrējtiesas sastāvs 5 (piecu) dienu laikā, kad šķīrējtiesnesis paziņojis savu lēmumu uz iesniegto pieteikumu par noraidījumu.

15.pants. Šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanās

15.1. Šķīrējtiesneša pilnvaras izbeidzas :

15.1.1. ja pieņemts šķīrējtiesneša noraidījums,

15.1.2. ja šķīrējtiesnesis atteicies no strīda izskatīšanas,

15.1.3. ja puses vienojas par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanu,

15.1.4. sakarā ar šķīrējtiesneša nāvi,

15.1.5. kā arī gadījumā, ja šķīrējtiesnesis nevar pildīt šķīrējtiesneša pienākumus ilgāk par vienu mēnesi (prombūtnes, slimības vai citu iemeslu dēļ).

15.2. Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanās kārtību, tad šķīrējtiesas Prezidijs pēc puses pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas lemj par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanos un jauna šķīrējtiesneša iecelšanu.

16.pants. Jauna Šķīrējtiesneša iecelšana

16.1. Ja šķīrējtiesas sastāvs apmierina pieteikumu par šķīrējtiesneša noraidījumu, vai pieņem lēmumu par šķīrējtiesneša pilnvaru izbeigšanu, jauno šķīrējtiesnesi iecel, ievērojot Šķīrējtiesu likuma un šī Reglamenta paredzēto šķīrējtiesneša iecelšanas kārtību.

16.2. Ja tiek nomainīts vienpersoniskais šķīrējtiesnesis vai šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs, visa lietas izskatīšana, kas notikusi līdz viņa nomainībai, jāatkārto; ja tiek nomainīts jebkurš cits šķīrējtiesnesis, lietas iepriekšējā izskatīšana var tikt atkārtota pēc Šķīrējtiesas ieskata.

V. Nodaļa. Strīda izšķiršana šķīrējtiesā

17.pants. Pušu līdztiesība un sacīkste

17.1. Šķīrējtiesas sastāvs, izšķirot strīdu, ievēro pušu līdztiesības un sacīkstes principu.

17.2. Katrai pusei ir vienādas tiesības izklāstīt savu viedokli, aizstāvēt savas tiesības un iesniegt pierādījumus.

18.pants. Šķīrējtiesas procesa kārtības noteikšana

18.1. Pusēm ir tiesības brīvi noteikt šķīrējtiesas procesa kārtību.

18.2. Ja puses nav vienojušās par šķīrējtiesas procesa kārtību, strīdu izšķir saskaņā ar Šķīrējtiesas likumu un šo Reglamentu. Ievērojot šo Reglamentu, šķīrējtiesa var noturēt šķīrējtiesas procesu tādā veidā, kādā tā uzskata par vajadzīgu, ar noteikumu, ka strīds izšķirams bez liekas vilcināšanas un ka attieksme pret pusēm būs vienāda un katrai pusei jebkurā procesa stadijā tiks sniegtas visas iespējas, lai izklāstītu savu viedokli.

18.3. Šķīrējtiesa sastāvs ievērojot Reglamenta noteikumus šķīrējtiesas procesa laikā var pats pēc saviem ieskatiem noteikt procesuālo darbību termiņus.

18.4. Atsevišķos gadījumos, ja tas ir nepieciešams, šķīrējtiesas sastāvs var pagarināt dokumentu iesniegšanas termiņus, bet šķīrējtiesas sastāva noteiktie dokumentu iesniegšanas termiņi nedrīkst pārsniegt 45 (Četrdesmit piecas) dienas.

18.5. Pēc ieinteresētās puses lūguma šķīrējtiesas sastāvs var lemt par Šķīrējtiesas sastāva noteikto termiņu atjaunošanu to nokavējuma gadījumā.

19.pants. Procesuālie termiņi

19.1. Procesuālās darbības izpilda šajā reglamentā noteiktos termiņos. Ja procesuālie termiņi šajā reglamentā nav noteikti, tos nosaka šķīrējtiesa.

19.2. Procesuālo darbību izpildīšanai nosaka precīzu datumu vai termiņu līdz noteiktam datumam, vai laika periodu (gados, mēnešos, dienās vai stundās). Ja procesuālā darbība nav jāizpilda noteiktā datumā, to var izpildīt visā noteiktā termiņa laikā.

19.3. Procesuālā termiņa tecējums, kas aprēķināms gados, mēnešos vai dienās, sākas nākamajā dienā pēc datuma vai pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

19.4. Procesuālā termiņa tecējums, kas aprēķināms stundās, sākas nākamajā stundā pēc notikuma, kas nosaka tā sākumu.

19.5. Termiņš, kas skaitāms gados, notek termiņa pēdējā gada attiecīgā mēnesī un datumā.

19.6. Termiņš, kas skaitāms mēnešos, notek termiņa pēdējā mēneša attiecīgā datumā. Ja mēnešos skaitāmais termiņš beidzas tādā mēnesī, kuram nav attiecīga datuma, tas notek šā mēneša pēdējā dienā.

19.7. Termiņš, kas noteikts līdz konkrētam datumam, notek iepriekšējā dienā.

19.8. Ja termiņa pēdējā diena ir sestdiena, svētdiena vai likumā noteikta svētku diena, par termiņa pēdējo dienu skaitāma nākamā darba diena.

19.9. Procesuālo darbību, kurai notek termiņš, var izpildīt termiņa pēdējā dienā līdz pulksten divdesmit četriem.

19.10. Ja procesuālā darbība izpildāma šķīrējtiesā, termiņu uzskata par notecējušu tajā stundā, kad šķīrējtiesa saskaņā ar saviem iekšējās darba kārtības noteikumiem beidz darbu. Tomēr, ja prasības pieteikums vai citi sūtijumi nodoti sakaru iestādē termiņa pēdējā dienā līdz pulksten divdesmit četriem, tie uzskatāmi par nodotiem termiņā.

20.pants. Procesuālo termiņu nokavējuma sekas, to apturēšana, atjaunošana un pagarināšana

20.1. Tiesības izpildīt procesuālās darbības zūd līdz ar šī Reglamenta vai šķīrējtiesas sastāva noteiktā termiņa notecēšanu.

20.2. Apturot šķīrējtiesas procesu, termiņa tecējums tiek apturēts. Termiņa tecējums apstājas brīdī, kad radies apstākļi, kas ir par pamatu šķīrējtiesas procesa apturēšanai.

20.3. Procesuālā termiņa tecējums turpinās no dienas, kad atjaunots šķīrējtiesas process.

20.4. Nokavētos procesuālos termiņus pēc puses pieteikuma var atjaunot šķīrējtiesas sastāvs, ja tā atzīst nokavēšanas iemeslus par attaisnojošiem. Atjaunojot nokavēto termiņu, šķīrējtiesas sastāvs vienlaikus atļauj izpildīt nokavēto procesuālo darbību.

20.5. Šķīrējtiesas sastāva noteiktos termiņus var pagarināt pēc puses pamatota pieteikuma.

20.6. Ja pieteikums par termiņa pagarināšanu vai nokavētā termiņa atjaunošanu iesniegts līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai, tad to var izlemt šķīrējtiesas priekšsēdētājs, bet ja pieteikums iesniegts pēc šķīrējtiesas sastāva iecelšanas, tad to izlemj šķīrējtiesas sastāvs.

21.pants. Korespondence

21.1. Šķīrējtiesas procesā visi paziņojumi, pieteikumi un cita veida korespondence nosūtāma ierakstītā vēstulē vai citādi fiksējot nosūtīšanas faktu, vai arī nogādājama vai izsniedzama adresātam personīgi pret parakstu.

21.2. Korespondenci fiziskajai personai nosūta ierakstītā pasta sūtijumā uz tās deklarētās dzīvesvietas adresi, bet, ja deklarācijā norādīta papildu adrese, — uz papildu adresi, ja vien fiziskā persona saziņai ar šķīrējtiesu nav

norādījusi citu adresi, bet juridiskajai personai — uz tās juridisko adresi.

22.pants Strīda izšķiršanas vieta

22.1. Pusēm ir tiesības brīvi noteikt strīda izšķiršanas vietu. Ja puses nevienojas par šķīrējtiesas procesa vietu, šo vietu nosaka šķīrējtiesa, ņemot vērā šķīrējtiesas procesa apstākļus.

22.2. Šķīrējtiesa var noteikt šķīrējtiesas procesa vietu tās valsts teritorijā, par kuru puses vienojušās. Tā var noklausīties lieciniekus un noturēt šķīrējtiesas sēdes jebkurā vietā, kuru tā uzskata par piemērotu, ievērojot šķīrējtiesas procesa apstākļus.

22.3. Šķīrējtiesa, informējot par to puses, var sanākt jebkurā vietā, kuru tā uzskata par piemērotu, lai iepazītos ar faktiem, uz kuriem atsaucas puses, tai skaitā, lai apskatītu precī, citu īpašumu vai dokumentus, vai pārbaudītu tos.

23. pants. Šķīrējtiesas valoda

23.1. Šķīrējtiesas process notiek latviešu valodā, ja vien puses nav vienojušās par citu šķīrējtiesas procesa valodu.

23.2. Ja kāds no procesa dalībniekiem nepārvalda valodu, kurā notiek process, šķīrējtiesa pieaicina tulku. Tulka pakalpojumu apmaksas kārtību nosaka šķīrējtiesa, vadoties pēc reglamenta pielikuma Nr. 2.

23.3. Šķīrējtiesa var pieprasīt pusēm jebkura rakstveida pierādījuma tulkojumu vai notariāli apliecinātu tulkojumu valodā, kurā notiek process.

24.pants. Šķīrējtiesas procesa izdevumi un to samaksāšanas kārtība.

24.1. Šķīrējtiesas procesa izdevumos ietilpst tiesvedības maksa un šķīrējtiesneša honorārs, kas norādīti šķīrējtiesas Reglamenta pielikumā Nr. 2 un, kas samaksājami iesniedzot prasību šķīrējtiesā.

24.2. Šķīrējtiesas tiesvedības maksa un šķīrējtiesnešu honorāru likmes tiek noteiktas atkarībā no prasības summas euro (EUR). Konkrētās maksājumu summas šķīrējtiesai aprēķina pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa maksājuma izdarīšanas dienā.

24.3. Pieņemot nolēmumu strīdā, šķīrējtiesa nosaka Šķīrējtiesas procesa izdevumu summu, kura ietver sevī:

24.3.1. tiesvedības maksu saskaņā ar reglamenta pielikumu Nr. 2,

24.3.2. katra atsevišķa šķīrējtiesneša honorāru saskaņā ar reglamenta pielikumu Nr. 2,

24.3.3. šķīrējtiesnešu ceļa un citus izdevumus,

24.3.4. samaksu par ekspertu, tulku un citu personu pakalpojumiem,

24.3.5. citus izdevumus tādā mērā kādā šiem izdevumiem piekrīt šķīrējtiesa,

24.3.6. zemāk minētos izdevumus tādā apmērā, kādu šķīrējtiesa atzīst par saprātīgu :

24.3.6.1. izdevumus, kuri saistīti ar tās puses juridisko pārstāvniecību, kuras labā tiek taisīts spriedums, ja par šādiem izdevumiem tika paziņots šķīrējtiesas procesa laikā, un tie ir :

24.3.6.1.1. izdevumi, kuri saistīti ar tās puses juridisko pārstāvniecību, kuras labā tiek taisīts spriedums, ja par šādiem izdevumiem tika paziņots šķīrējtiesas procesa laikā,

24.3.6.1.2. izdevumus, kuri saistīti ar juridisko pārstāvniecību, par kuru ir noslēgts līgums, kas paredz lietas apmaksu no lietas iznākuma,

24.3.6.1.3. izdevumus, kas saistīti ar juridisko pārstāvniecību, par kuru ir noslēgts līgums, kas paredz to samaksu.

24.4. Šķīrējtiesas procesa izdevumi jāsedz pusei, kurai šķīrējtiesa taisījusi spriedumu par sliktu, izņemot šķīrējtiesneša honorāru, kas pusēm jāsedz vienādās daļās. Tomēr šķīrējtiesa var jebkurus tādus izdevumus sadalīt starp pusēm, ja tā to uzskata par saprātīgu, ņemot vērā lietas apstākļus, kā arī puses var vienoties par šķīrējtiesas procesa izdevumu sadalījumu starp tām.

24.5. Ja šķīrējtiesas process izbeidzas sakarā ar mierizlīgumu un mierizlīgumā puses nav noteikušas tiesvedības maksas un šķīrējtiesnešu honorāru sadalījumu, tad šo izdevumu samaksas sadalījumu starp pusēm nosaka pati šķīrējtiesa.

24.6. Ja prasības pieteikums tiek atstāts bez izskatīšanas vai prasītājs atsauc savu prasību līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai, šķīrējtiesas Prezidijs var lemt par daļēju iemaksātās tiesvedības maksas un šķīrējtiesneša honorāra atmaksāšanu, ieturot summu, kas nepieciešama jau radušos izdevumu segšanai.

24.7. Ja prasītājs samazina prasības apjomu vai prasība tiek atsaukta pēc lietas noklausīšanās uzsākšanas, iemaksātie šķīrējtiesas izdevumi netiek atmaksāti.

24.8. Puses strīda izskatīšanas laikā var palielināt prasības summu, attiecīgi samaksājot papildu tiesvedības maksu.

24.9. Šķīrējtiesas procesa izdevumu apmērs, kas norādīts šķīrējtiesas Reglamenta pielikumā Nr.2, var tikt palielināts, ņemot vērā strīdus summu, strīdus priekšmeta sarežģītību, strīda izskatīšanai nepieciešamo laiku, kā arī jebkurus citus ar strīda izšķiršanu saistītus apstākļus saskaņā ar šķīrējtiesas Prezidija lēmumu, ja puses tam piekrīt.

24.10. Prezidijs ir tiesīgs samazināt tiesvedības maksu un šķīrējtiesnešu honorāru katrā atsevišķā gadījumā

lietās, kur prasības summa nepārsniedz EUR 1400,- (Viens tūkstotis četri simti euro) un/vai lietās, kurās prasītājs ir viena un tā pati persona, kā arī lietās, kur prasītājs ir juridiska persona ar kuru šķīrējtiesai noslēgts sadarbības līgums.

24.11. Šķīrējtiesas procesa izdevumos ietilpst maksa par tulka un eksperta pakalpojumiem, kā arī šķīrējtiesnešu ceļa un uzturēšanās izdevumi, kā arī citi iespējamie ar strīda izskatīšanu saistītie izdevumi, kuru samaksas kārtību nosaka Šķīrējtiesa, ievērojot šķīrējtiesas Reglamenta noteikumus.

24.12. Eksperti, tulki, liecinieki vai citas nepieciešamās personas tiek pieaicinātas pēc tam, kad puses nomaksā šķīrējtiesas noteiktos izdevumus par viņu pakalpojumiem. Ja šķīrējtiesas noteiktajā termiņā puses neveic šos maksājumus, šķīrējtiesa var pieņemt lēmumu par attiecīgās procesuālās darbības neizdarīšanu vai izbeigšanu, ja lietu nevar izskatīt pēc būtības, nepieaicinot minētā personas. Šajā gadījumā Prezidijs pieņem lēmumu par daļēju tiesvedības maksas atmaksāšanu pusēm, ieturot summu, kas nepieciešama jau radušos izdevumu segšanai līdz procesa izbeigšanai.

24.13. Ja šķīrējtiesas process apturēts tādēļ, ka viena puse nav savlaicīgi nomaksājusi tai noteiktos izdevumus, otra puse ir tiesīga nomaksāt šos izdevumus.

24.14. Ja puse ir iemaksājusi atlīdzību par tulka, eksperta pakalpojumiem, bet minētie pakalpojumi nav sniegti, iemaksātā summa tiek atgriezta pusei, kura to iemaksājusi.

24.15. Pirms nav samaksāti visi šķīrējtiesas noteiktie maksājumi, tiesas spriedums pusēm netiek izsniegts vai nosūtīts,

25. pants. Pušu pārstāvība

25.1. Fiziskās personas savas lietas Šķīrējtiesā ved pašas vai ar pilnvarotu pārstāvju starpniecības.

25.2. Juridisko personu lietas šķīrējtiesā ved to amatpersonas, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai arī citi juridisko personu pilnvaroti pārstāvji.

25.3. Puses pilnvarotai personai ir jāiesniedz šķīrējtiesai atbilstoši noformēta pilnvara vai pilnvarojuma līgums.

25.4. Puses šķīrējtiesas procesā var pieaicināt advokātus juridiskās palīdzības sniegšanai.

26.pants. Šķīrējtiesas procesa konfidencialitāte

26.1. Šķīrējtiesas sēdes ir slēgtas. Personas, kas nav procesa dalībnieki, var būt klāt šķīrējtiesas sēdē tikai ar pušu piekrišanu.

26.2. Šķīrējtiesa ziņas par šķīrējtiesas procesu neizsniedz trešajām personām un nepublicē.

26.3. Pienākums ievērot konfidencialitāti attiecas gan uz šķīrējtiesas sastāvu, gan šķīrējtiesas dalībniekiem.

27.pants. Šķīrējtiesas procesa uzsākšana

27.1. Šķīrējtiesas process tiek uzsākts, iesniedzot prasības pieteikumu šķīrējtiesas Prezidijam. Prasības pieteikumu iesniedz rakstveidā latviešu valodā vai tajā valodā, kurā rakstīta vienošanās par šķīrējtiesu.

27.2. Pusei, kura iesniedz prasības pieteikumu (turpmāk tekstā-- prasītājs), ir jānodrošina prasības pieteikuma kopijas (ar pielikumiem) vienlaicīga nosūtīšana katram atbildētājam.

28. pants. Prasības pieteikuma iesniegšana

28.1. Prasības pieteikumu iesniedz rakstveidā. Prasības pieteikumā norāda:

28.1.1. prasītāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi.

Prasītājs var norādīt savu tālruņa numuru vai elektroniskā pasta adresi, ja piekrīt saziņai ar šķīrējtiesu izmantot tālruni vai elektronisko pastu;

Atbildētāja vārdu, uzvārdu, personas kodu, deklarēto dzīvesvietu un deklarācijā norādīto papildu adresi, bet, ja tādas nav, — dzīvesvietu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi. Atbildētāja personas kodu vai reģistrācijas numuru norāda, ja tas ir zināms;

Ja prasību ceļ pārstāvis, — prasītāja pārstāvja vārdu, uzvārdu, personas kodu un adresi saziņai ar šķīrējtiesu; juridiskajai personai — tās nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi.

28.1.2. prasības priekšmetu, summu, prasības summas aprēķinu,

28.1.3. prasības pamatu un pierādījumus, kas to apstiprina,

28.1.4. prasītāja prasījumus,

28.1.5. pievienoto dokumentu sarakstu,

28.2. Prasības pieteikumam pievieno:

28.2.1. pušu vienošanos par šķīrējtiesu, ja vien šī vienošanās nav ietverta līgumā, kura sakarā radies strīds;

28.2.2. līgumu, kura sakarā radies strīds,

28.2.3. dokumentus uz kuriem prasītājs atsaucas prasības pieteikumā,

28.2.4. pierādījumus, ka atbildētājs ir saņēmis prasības pieteikuma kopiju.

28.2.5. dokumentus, kas apliecina šķīrējtiesas procesa izdevumu - ar strīda izskatīšanu saistītās maksas un šķīrējtiesneša honorāra samaksu.

28.3. Ja prasības pieteikums un tam pievienotie dokumenti neatbilst Reglamenta prasībām, šķīrējtiesas Prezidijs par to informē iesniedzēju, dodot tam laiku novērst trūkumus. Šajā laikā prasības pieteikums tiek atstāts bez tālākas virzības.

28.4. Ja šķīrējtiesas Prezidija noteiktajā termiņā trūkumi tiek novērsti, prasības pieteikums tiek uzskatīts par iesniegtu un tiek uzsākts šķīrējtiesas process. Ja šķīrējtiesas Prezidija noteiktajā termiņā trūkumi netiek novērsti, prasības pieteikums tiek atdots atpakaļ iesniedzējam bez izskatīšanas.

29. pants. Atsauksme uz prasību

29.1. Atbildētājs atsauksmi uz prasību iesniedz 15 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas. Atbildētājam jānosūta prasītājam un Prezidijam atsauksme uz prasību, norādot iebildumus, ja tādi ir, un tos apstiprinošos pierādījumus.

29.2. Atsauksmē atbildētājs norāda :

29.2.1. vai viņš atzīst prasību pilnīgi vai kādā tās daļā,

29.2.2. savus iebildumus pret prasību un to pamatojumu,

29.2.3. pierādījumus, kas apstiprina viņa iebildumus pret prasību un to pamatojumu, kā arī likumu, uz kuru tie pamatoti,

29.2.4. lūgumus par pierādījumu pieņemšanu vai izprasīšanu,

29.2.5. citus apstākļus, kurus viņš uzskata par nozīmīgiem lietas izskatīšanā.

29.3. Atbildētājs pievieno savai atsauksmei dokumentus, uz kuriem pamatota viņa aizstāvība, vai atsauci uz dokumentiem vai citiem pierādījumiem, kuri jāiesniedz vismaz 7 (Septiņas) dienas pirms šķīrējtiesas sēdes.

29.4. Ja atbildētājs ir nokavējis atsauksmes iesniegšanas termiņu, šķīrējtiesa var nokavējumu attaisnot, ja tas bijis pamatots.

29.5. Ievērojot atbildētāja atrašanās vietu, strīda sarežģītību, atbildētāju skaitu, šķīrējtiesa pēc saviem ieskatiem var noteikt garāku termiņu atsauksmes sniegšanai, tomēr tas nevar būt garāks par objektīvi nepieciešamo un pārsniegt 30 (trīsdesmit) dienas.

29.6. Ja šķīrējtiesas noteiktajā termiņā atbildētājs neiesniedz savu atsauksmi uz prasību, šķīrējtiesai ir tiesības turpināt procesu.

30. pants. Pretprasība

30.1. Atbildētājs var iesniegt pretprasību, kuru šķīrējtiesa var izskatīt kopā ar prasību, ja pretprasības priekšmets aptverts ar šķīrējtiesas līgumu.

30.2. Pretprasība iesniedzama rakstveidā. Uz pretprasību attiecināmi tie paši Reglamenta noteikumi, kas attiecas uz prasības pieteikumu.

30.3. Pretprasība var tikt iesniegta termiņā, kāds ir noteikts atsauksmes iesniegšanai. Ja atbildētājs ir nokavējis noteikto termiņu attaisnojošu iemeslu dēļ, šķīrējtiesa var attaisnot nokavējumu un atjaunot termiņu pretprasības iesniegšanai. Ja šķīrējtiesa nokavējumu neattaisno, šķīrējtiesa pretprasību atstāj bez izskatīšanas.

31. pants Šķīrējtiesas sēdes noteikšana

31.1. Pēc tam, kad no atbildētāja ir saņemta atsauksme uz prasību vai arī ir notecējis atbildētājam noteiktais termiņš atsauksmes sniegšanai un ir iecelts šķīrējtiesas sastāvs, šķīrējtiesas sastāvs nosaka šķīrējtiesas sēdes dienu un laiku. Šķīrējtiesas sēdes diena tiek noteikta ne vēlāk kā pēc 20 (divdesmit) dienām, skaitot no šķīrējtiesas sastāva iecelšanas dienas.

31.2. Pēc šķīrējtiesas sēdes noteikšanas šķīrējtiesas kancelejas vadītājs bez kavēšanās paziņo lietas dalībniekiem šķīrējtiesas sēdes dienu, laiku un šķīrējtiesas sastāvu.

31.3. Paziņojums par šķīrējtiesas sēdes dienu, laiku un šķīrējtiesas sastāvu tiek nodots pusēm pret parakstu vai nosūtīts ierakstītā vēstulē vismaz 5 (piecas) dienas pirms šķīrējtiesas sēdes.

32. pants. Prasības grozīšana un papildināšana

32.1. Jebkura puse šķīrējtiesas procesa laikā var grozīt un papildināt savu prasību, pretprasību vai iebildumus uz prasību līdz tiek uzsākta strīda izšķiršana.

32.2. Ja grozot vai papildinot prasību vai pretprasību, tiek palielināts tās apmērs, pusei papildus jāsamaksā attiecīgie šķīrējtiesas procesa izdevumi.

32.3. Par prasības grozīšanu un papildināšanu nav uzskatāma :

32.3.1. prasījumu precizēšana,

32.3.2. acīm redzamu kļūdu izlabošana prasībā,

- 32.3.3. procentu un pieaugumu pievienošana prasībai,
- 32.3.4. prasība atlīdzināt mantas vērtību sakarā ar prasītās mantas atsavināšanu, zaudēšanu vai izmaiņām tās sastāvā,
- 32.3.5. prasījuma kopējās summas sastāvdaļu grozīšana šīs summas robežās,
- 32.3.6. prasījuma ar kuru lūgts atzīt tiesības, grozīšana uz prasījumu atjaunot aizskartās tiesības lietas gaitā mainījušos apstākļu dēļ,
- 32.3.7. prasības summas palielināšana sakarā ar lietas gaitā pieaugušajām tirgus cenām.
- 32.4. Ja grozot prasību tiek palielināts prasības apmērs, pusei papildus jāsamaksā attiecīgie šķīrējtiesas procesa izdevumi.
- 32.5. Uz sākot strīda izšķiršanu, šķīrējtiesa var atzīt par nelietderīgu atļaut prasības grozīšanu un papildināšanu, ja tādejādi tiek kavēts šķīrējtiesas process vai sarežģīta strīda izšķiršana.
- 32.6. Prasību nevar grozīt tādā veidā, ka tā pārsniedz šķīrējtiesas līguma robežas.

33.pants. Papildus dokumenti

33.1. Šķīrējtiesa pusēm var noteikt, kādi vēl dokumenti papildus prasības pieteikumam un atsauksmei uz prasību jāiesniedz vai kādus tās var iesniegt, un nosaka šādu dokumentu iesniegšanas termiņu.

34. Strīda izšķiršana šķīrējtiesā

34.1. Ievērojot pušu noslēgto šķīrējtiesas līgumu, šķīrējtiesa rīko sēdes, lai noklausītos pušu paskaidrojumus un iebildumus, kā arī lai pārbaudītu pierādījumus (mutvārdu process), vai izšķir strīdu, pamatojoties tikai uz iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem un materiāliem (rakstveida process). Šķīrējtiesa rīko mutvārdu procesu arī tad, ja puses vienojušās par rakstveida procesu, bet kāda no pusēm līdz brīdim, kad šķīrējtiesas process tiek izbeigts ar nolēmumu, pieprasa mutvārdu procesu vai šķīrējtiesas sastāvs secinās, ka iesniegtie pierādījumi un materiāli nav pietiekoši, lai izšķirtu strīdu.

34.2. Ievērojot šī Reglamenta un pušu vienošanās noteikumus, šķīrējtiesa var noturēt strīda izšķiršanas procesu tādā veidā, kādā tā uzskata par lietderīgu, ar noteikumu, ka strīds izšķirams bez liekas vilcināšanās un ka pusēm tiek dotas vienādas tiesības izklāstīt savu viedokli un aizstāvēt savas tiesības. Strīda izšķiršanas procesu vada šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs.

34.3. strīda izšķiršana mutvārdu procesā sākas ar brīdi, kad noteiktajā dienā un laikā šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs atklāj šķīrējtiesas sēdi un paziņo par strīda izšķiršanas uzsākšanu.

34.4. Strīda izšķiršana rakstveida procesā sākas ar brīdi, kad šķīrējtiesas sastāvs sanāk strīda izšķiršanai.

35. pants. Puses izstāšanās procesuālās sekas

35.1. Fakts, ka fiziska persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona, kas ir viena no pusēm, beigusi pastāvēt, pats par sevi neizbeidz šķīrējtiesas līgumu, ja puses nav vienojušās citādi un apstrīdētā tiesiskā attiecība pieļauj tiesību pārņemšanu.

35.2. Šajā gadījumā šķīrējtiesa aptur šķīrējtiesas procesu līdz tiesību pārņēmēja noteikšanai.

35.3. Prasījuma cesija vai parāda pārveide var būt par pamatu šķīrējtiesas procesa izbeigšanai tikai tajos gadījumos, kad šķīrējtiesas līgums tiek atcelts likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā.

36.pants. Tiesības uz iebildumiem

36.1. Ja kāda no pusēm uzskata, ka tiek pārkāpts kāds no šķīrējtiesas procesa noteikumiem, kas noteikts Šķīrējtiesu likumā, šķīrējtiesas Reglamentā vai pušu šķīrējtiesas līgumā, tiklīdz tai par šādu pārkāpumu ir kļuvis zināms vai vajadzēja kļūt zināmam, tai ir tiesības nekavējoties iesniegt šķīrējtiesai un otrai pusei rakstveida iebildumus.

36.2. Par šādu iebildumu pamatotību lemj šķīrējtiesas sastāvs. Ja šķīrējtiesas sastāvs atzīst, ka iebildumi ir pamatoti, tās pienākums ir novērst šķīrējtiesas procesa pārkāpumu pirms turpināt procesu.

36.3. Ja puse nekavējoties neiesniedz šādus rakstveida iebildumus un turpina piedalīties šķīrējtiesas procesā, uzskatāms, ka tā ir atteikusies no savām tiesībām celt šādus iebildumus, tai skaitā tiesai izlemjot jautājumu par šķīrējtiesas sprieduma izpildi.

37.pants. Protokols

37.1. Šķīrējtiesas sēdes protokolē tikai tad, ja kāda no pusēm to pieprasa un ir iemaksājusi šķīrējtiesā atlīdzību par sekretāra pakalpojumiem.

37.2. Protokolu raksta šķīrējtiesas izraudzīts sekretārs.

37.3. Šķīrējtiesas sēdes protokolu paraksta visi šķīrējtiesas nesēji un sekretārs. Pusēm ir tiesības iepazīties ar protokolu un piecu dienu laikā pēc tā parakstīšanas iesniegt rakstveida piezīmes vai iebildumus par protokolu. Par

iebildumu pamatotību vai piezīmju atbilstību šķīrējtiesas sēdē notikušajam lemj šķīrējtiesa.

38.pante. Sekas, ja puse nepiedalās šķīrējtiesas procesā

38.1. Ja kāda no pusēm vai to pārstāvji, būdami saskaņā ar šo Reglamentu pienācīgi informēti, neierodas uz šķīrējtiesas mutvārdu sēdi, nepaziņojot par neierašanās iemesliem, vai, ja šķīrējtiesa puse norādītos neierašanās iemeslus neatzīsi par attaisnojošiem, tai skaitā, ja puse paziņojumam par neierašanos nav pievienojusi dokumentus, kas apliecinātu neierašanās attaisnojošus apstākļus, šķīrējtiesa izšķir strīdu pamatojoties uz šķīrējtiesas rīcība esošajiem pierādījumiem.

38.2. Ja kāda no pusēm, kurai pienācīgā veidā piedāvāts iesniegt rakstveida vai citus pierādījumus, kuri jāiesniedz saskaņā ar šo Reglamentu vai pēc šķīrējtiesas pieprasījuma neiesniedz tos noteiktā termiņā, vai atsakās sniegt paskaidrojumus šķīrējtiesā, šķīrējtiesa turpina procesu un izšķir strīdu, pamatojoties uz tās rīcībā esošajiem pierādījumiem.

38.3. Ja atbildētājs neiesniedz šķīrējtiesā atsaukumi uz prasību, šķīrējtiesa turpina procesu, neuzskatot to par prasības atzīšanu, ja vien šķīrējtiesas līgumā nav noteikts citādi.

39.pants. Pierādījumi

39.1. Pierādīšanas līdzekļi šķīrējtiesā var būt pušu paskaidrojumi, rakstveida pierādījumi, lietiskie pierādījumi un ekspertu atzinumi.

39.2. Pierādījumus iesniedz puses. Katrai pusei jāpierāda tie apstākļi uz kuriem tā atsauca kā uz savu prasījumu vai iebildumu pamatojumu. Šķīrējtiesas sastāvs var pieprasīt, lai puses iesniedz papildus dokumentus vai citus pierādījumus.

39.3. Šķīrējtiesas sastāvs var, ja uzskata par lietderīgu, pieprasīt, lai jebkura puse nodod katram šķīrējtiesnesim un otrai pusei šķīrējtiesas noteiktajā termiņā dokumentu un citu pierādījumu apkopojumu, kurus šī puse iesniegs to strīdus apstākļu apstiprināšanai, kas minēti prasības pieteikumā vai atsauksmē uz prasību.

39.4. Šķīrējtiesas sastāvs jebkurā brīdī var pieprasīt pusēm iesniegt papildus dokumentus vai citus pierādījumus šķīrējtiesas noteiktajā termiņā.

39.5. Rakstveida pierādījumus iesniedz oriģinālā vai norakstu veidā. Ja puse iesniedz dokumenta norakstu, šķīrējtiesas sastāvs pats vai pēc otras puses lūguma var pieprasīt iesniegt oriģināldokumentu. Oriģināldokumentu pēc tās personas lūguma, kas iesniegusi šo dokumentu, šķīrējtiesas sastāvs atdod atpakaļ, atstājot procesa materiālos apliecinātu tā norakstu.

39.6. Šķīrējtiesas sastāvs pats nosaka pierādījumu pieļaujamību un attiecināmību.

40.pants. Ekspertīze

40.1. Ja šķīrējtiesas līgumā nav noteikts citādi, šķīrējtiesas sastāvs pēc puses lūguma var noteikt ekspertīzi, uzaicināt vienu vai vairākus ekspertus. Pusei, kura vēlas, lai tiktu noteikta ekspertīze vai pieaicināti eksperti līdz Šķīrējtiesas nolēmuma pieņemšanai jāiesniedz par to rakstveida iesniegums, motivējot savu lūgumu un norādot uz jautājumiem, kuru noskaidrošanai nepieciešams noteikt ekspertīzi vai arī pieaicināt ekspertus.

40.2. Ja šķīrējtiesas sastāvs atzīst puses lūgumu par pamatotu, šķīrējtiesas sastāvs pieņem lēmumu par ekspertīzes noteikšanu vai ekspertu pieaicināšanu

40.3. Ekspertīze notiek tikai tad, ja puse iepriekš samaksājusi par eksperta pakalpojumiem.

40.4. Puses pēc šķīrējtiesas sastāva pieprasījuma iesniedz ekspertam nepieciešamās ziņas vai dokumentus, uzrāda preces vai citus priekšmetus.

40.5. Pēc eksperta ziņojuma saņemšanas šķīrējtiesas sastāvs nosūta ziņojuma kopiju pusēm, kurām jādod iespēja rakstveidā izteikt savu viedokli par ziņojumu. Katra no pusēm ir tiesīga iepazīties ar jebkuru dokumentu, uz kuru eksperts atsauca savā ziņojumā.

40.6. Pēc puses pieprasījuma šķīrējtiesas sastāvs uzaicina ekspertu pēc atzinuma došanas piedalīties šķīrējtiesas sēdē, lai sniegtu paskaidrojumus un atbildētu uz pušu jautājumiem par atzinumu.

41.pants. Strīda izšķiršanas atlikšana

41.1. Šķīrējtiesas sastāvam ir pienākums atlikt strīda izšķiršanu, ja šķīrējtiesas sēdē neierodas kāds no lietas dalībniekiem un viņam nav paziņots par šķīrējtiesas sēdes laiku un vietu.

41.2. Šķīrējtiesas sastāvs var atlikt strīda izšķiršanu :

41.2.1. ja atzīst, ka nav iespējams izšķirt strīdu, ka nav ieradies kāds lietas dalībnieks, kā arī sekretārs, eksperts vai tulks;

41.2.2. pēc lietas dalībnieka lūguma, lai dotu viņam iespēju iesniegt papildu pierādījumus;

41.2.3. pēc savas iniciatīvas procesuālo jautājumu atrisināšanai.

41.3. Nākamās šķīrējtiesas sēdes dienu un laiku šķīrējtiesas sastāvs paziņo lietas dalībniekiem pret parakstu vai arī uzaicina ar pavēsti.

42. pants. Šķīrējtiesas procesa apturēšana

42.1. Šķīrējtiesas sastāvam ir pienākums apturēt šķīrējtiesas procesu, ja :

42.1.1. mirusi fiziskā persona vai beigusi pastāvēt juridiskā persona, kas strīdā ir puse, un ja apstrīdētā tiesiskā attiecība pieļauj tiesību pārņemšanu;

42.1.2. puse zaudējusi rīcībspēju;

42.1.3. šķīrējtiesā rakstveidā ir iesniegta pušu savstarpēja vienošanās par šķīrējtiesas procesa apturēšanu.

42.2. Šķīrējtiesas sastāvs pēc lietas dalībnieka vai savas iniciatīvas var apturēt tiesvedību, ja :

42.2.1. puse slimības vai citu attaisnojušu iemeslu dēļ nespēj piedalīties strīda izšķiršanā;

42.2.2. šķīrējtiesas sastāvs nosaka ekspertīzi.

42.3. Šķīrējtiesas process tiek apturēts :

42.3.1. šī panta 40.1.punkta 40.1.1.apakšpunktā paredzētajos gadījumos – līdz tiesību pārņēmēja noteikšanai vai likumiskā pārstāvja iecelšanai;

42.3.2. šī panta 40.1.punkta 40.1.2.apakšpunktā paredzētajos gadījumos – līdz likumiskā pārstāvja iecelšanai;

42.3.3. šī panta 40.2.punkta 40.2.1. un 40.2.2. apakšpunktos paredzētajos gadījumos – līdz brīdim, kad atkrituši šajos apakšpunktos minētie apstākļi.

42.4. Par šķīrējtiesas procesa apturēšanu šķīrējtiesas sastāvs pieņem lēmumu, kuru noformē atsevišķa procesuālā dokumenta veidā. Lēmumā norādāmi apstākļi, līdz kuru iestāšanās vai izbeigšanās brīdim šķīrējtiesas process apturēts, vai termiņš, uz kādu šķīrējtiesas process apturēts.

42.5. Šķīrējtiesas procesu atjauno šķīrējtiesas sastāvs ar lēmumu pēc savas iniciatīvas vai pēc lietas dalībnieku pieteikuma.

43.pants..Prasības atstāšana bez izskatīšanas

43.1. Šķīrējtiesai ir pienākums atstāt prasību bez izskatīšanas, ja :

43.1.1. prasības pieteikumu iesniegusi rīcībnespējīga persona vai persona, kurai nodibināta aizgādība atbilstoši Civillikuma 365.panta noteikumiem;

43.1.2. prasību prasītāja vārdā cēlusi persona, kura nav tam likumā noteiktajā kārtībā pilnvarota,

43.1.3. ja prasības pieteikums neatbilst Reglamenta prasībām.

43.2. Šķīrējtiesa var atstāt prasību bez izskatīšanas :

43.2.1. pēc prasītāja lūguma;

43.2.2. ja prasītājs atkārtoti neierodas šķīrējtiesas sēdē un nav lūdzis izšķirt strīdu viņa prombūtnē.

43.3. Par prasības atstāšanu bez izskatīšanas šķīrējtiesa pieņem lēmumu atsevišķa procesuālā dokumenta veidā.

43.4. Ja prasība atstāta bez izskatīšanas, prasītājs ir tiesīgs no jauna iesniegt prasības pieteikumu šķīrējtiesā, ievērojot likumā un šajā Reglamentā noteikto kārtību.

44. pants. Procesu dokumentu glabāšana

44.1. Tiesvedības dokumenti pēc šķīrējtiesas procesa pabeigšanas paliek glabāšanā šķīrējtiesā. Šķīrējtiesa dokumentu uzglabāšanu veic saskaņā ar likumā noteikto arhīvu glabāšanas kārtību.

VI. NODAĻA. Šķīrējtiesas nolēmumi

45. pants. Nolēmumu pieņemšana

45.1. Visi nolēmumi (lēmumi un spriedumi) šķīrējtiesā, ja tā sastāv vairāk kā no viena šķīrējtiesneša, tiek pieņemti ar vienkāršu balsu vairākumu. Šķīrējtiesnesis nevar atteikties no balsošanas.

45.2. Šķīrējtiesas sastāvs pēc paša izvēles nolēmumu pieņem šķīrējtiesas sēžu zālē vai apspriežu istabā.

45.3. Šķīrējtiesas nolēmumu taista rakstveidā, to paraksta šķīrējtiesneši, bet, ja kāds no šķīrējtiesnešiem neparaksta nolēmumu, tajā norādāms iemesls, kāpēc nav viņa paraksts.

45.4. Šķīrējtiesas nolēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā. Tas nav pārsūdzams, un par to nevar iesniegt protestu.

45.5. Šķīrējtiesnešu parakstus uz nolēmuma apliecina ar šķīrējtiesas spiedogu.

46. pants. Izlīgums

46.1. Ja šķīrējtiesas procesa laikā puses noslēdz izlīgumu, šķīrējtiesas procesu izbeidz.

46.2. Izlīgumu puses slēdz rakstveidā un tajā norāda: juridiskām personām nosaukumu, reģistrācijas numuru un juridisko adresi, fiziskajām personām -vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietu, kā

arī strīda priekšmetu un katras puses saistības, ko tās labprātīgi uzņemas pildīt.

46.3. Pēc pušu pieprasījuma šķīrējtiesa ar savu lēmumu apstiprina izlīgumu, ja tā noteikumi nav pretrunā ar likumu. Šādam lēmumam ir tāds pats juridiskais spēks kā šķīrējtiesas spriedumam.

47. pants. Šķīrējtiesas spriedums

47.1. Šķīrējtiesas spriedumu taisa rakstveidā, un to paraksta šķīrējtiesneši. Ja šķīrējtiesa sastāv no vairākiem šķīrējtiesnešiem, spriedumu paraksta visi šķīrējtiesneši, bet, ja kāds no šķīrējtiesnešiem neparaksta spriedumu, šķīrējtiesas spriedumā norādāms iemesls, kāpēc nav viņa paraksta.

47.2. Spriedumā norāda :

47.2.1. šķīrējtiesas sastāvu;

47.2.2. sprieduma taisīšanas datumu un vietu;

47.2.3. ziņas par pusēm;

47.2.4. strīda priekšmetu;

47.2.5. sprieduma motivējumu, ja vien puses nav vienojušās citādi;

47.2.6. secinājumu par prasības pilnīgu vai daļēju apmierināšanu vai par tās pilnīgu vai daļēju noraidīšanu un šķīrējtiesas sprieduma būtību;

47.2.7. piedzenamo summu, ja spriedums taisīts par naudas piedziņu;

47.2.8. konkrēto mantu un tās vērtību, kas piedzenama mantas neesamības gadījuma, ja spriedums taisīts par mantas atdošanu natūrā;

47.2.9. kam un kādas darbība, un kādā termiņā jāpilda, ja spriedums uzliek par pienākumu izpildīt noteiktas darbības;

47.2.10. kāda sprieduma daļa attiecas uz katru no prasītājiem, ja spriedums taisīts vairāku prasītāju labā, vai kāda sprieduma daļa jāizpilda katram no atbildētājiem, ja spriedums taisīts pret vairākiem atbildētājiem; vai kāda sprieduma daļa jāizpilda katram no atbildētājiem, ja spriedums taisīts pret vairākiem atbildētājiem;

47.2.11. šķīrējtiesas procesa izdevumus, kā arī šo izdevumu un izdevumu par juridisko palīdzību sadalījumu starp pusēm.

47.3. Šķīrējtiesas spriedums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā, tas nav pārsūdzams, un par to nevar iesniegt protestu.

47.4. Šķīrējtiesas sprieduma noraksts pusēm izsniedzams vai nosūtams 3 (Trīs) dienu laikā no sprieduma pieņemšanas. Šķīrējtiesas sprieduma norakstu, kura atbilstību oriģinālam apliecina šķīrējtiesas prezidija loceklis ar savu parakstu un šķīrējtiesas zīmogu, izsniedz pusei vai tās pārstāvim personīgi vai nosūta pa pastu.

47.5. Šķīrējtiesas nolēmums ir obligāts pusēm un tām saistošs. Šķīrējtiesas nolēmums ir izpildāms labprātīgi šajā nolēmumā noteiktajā termiņā.

47.6. Ja šķīrējtiesas nolēmumā nav noteikts termiņš tā labprātīgai izpildei, šķīrējtiesas nolēmums ir izpildāms 10 (desmit) dienu laikā.

47.7. Šķīrējtiesas sprieduma norakstu nosūta pusēm. Rakstveida procesa gadījumā šķīrējtiesas sprieduma norakstu pusēm nosūta triju darba dienu laikā.

47.8. Katra puse, paziņojot par to otrai pusei, līdz sprieduma izpildei var lūgt šķīrējtiesu:

47.8.1. izlabot jebkuru spriedumā pieļauto kļūdu aprēķinos, gramatisko vai drukas kļūdu. Šādas kļūdas šķīrējtiesa var izlabot arī pēc savas iniciatīvas,

47.8.2. izskaidrot spriedumu. Sprieduma izskaidrojums no tā pieņemšanas brīža kļūst par sprieduma neatņemamu sastāvdaļu,

47.8.3. trīsdesmit (30) dienu laikā no sprieduma nosūtīšanas dienas pieņemt papildu spriedumu, ja spriedumā nav izšķirta kāda līdz sprieduma pieņemšanai iesniegta prasība. Ja šķīrējtiesa uzskata lūgumu par pamatotu, tā šo lūgumu izlemj, taisot papildu spriedumu

47.9. Šķīrējtiesa lemj, vai pušu piedalīšanās ir nepieciešama, šķīrējtiesai izlemjot šādu jautājumu.

47.10. Šķīrējtiesnešu parakstus uz nolēmuma apliecina šķīrējtiesas prezidija loceklis ar savu parakstu un šķīrējtiesas zīmogu.

47.11. Šķīrējtiesas sastāva priekšsēdētājs var patstāvīgi izlemt procesuālos jautājumus, ja viņam to uzticējušas puses vai pārējie šķīrējtiesneši. Šādi lēmumi nav jānoformē rakstveidā.

47.12. Šķīrējtiesa tās pieņemto nolēmumu var nodot atklātībai tikai ar pušu piekrišanu.

48.pants Kārtība, kādā apliecināmi šķīrējtiesnešu paraksti uz nolēmuma

48.1. Šķīrējtiesnešu parakstus uz nolēmuma apliecina šķīrējtiesas prezidija loceklis ar savu parakstu un šķīrējtiesas zīmogu.

49.pants. Šķīrējtiesas procesa izbeigšana

49.1. Šķīrējtiesas sastāvs pieņem lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu, ja:

49.1.1. prasītājs atsauc savu prasību un atbildētājs neiebilst pret to,

49.1.2. puses vienojas par strīda izbeigšanu ar izlīgumu,
49.1.3. ja šķīrējtiesas līgums likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā zaudējis spēku,
49.1.4. šķīrējtiesa atzīst, ka strīds nav pakļauts šķīrējtiesai,
49.1.5. fiziskā persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona, kas ir viena no pusēm, ir beigusi pastāvēt un tiesiskā attiecība nepieļauj tiesību pārņemšanu vai puses ir vienojušās, ka šķīrējtiesas process šādā gadījumā izbeidzams.

49.2. Ja prasītājs atsauc savu prasību līdz šķīrējtiesas sastāva iecelšanai, lēmumu par šķīrējtiesas procesa izbeigšanu pieņem šķīrējtiesas Prezidijs.

49.3. Ja šķīrējtiesas process izbeigts, sakarā ar to, ka:

49.3.1. prasītājs atsauc savu prasību un atbildētājs neiebilst pret to,

49.3.1. puses vienojas par strīda izbeigšanu ar izlīgumu,

tad atkārtoto griešanās šķīrējtiesā vai griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

49.4. Ja šķīrējtiesas process izbeigts:

49.4.1. ja šķīrējtiesas līgums likumā vai līgumā noteiktajā kārtībā zaudējis spēku,

49.4.2. šķīrējtiesas sastāvs atzīst, ka strīds nav pakļauts šķīrējtiesai,

49.4.3. vai, ja fiziskā persona, kas ir viena no pusēm, ir mirusi vai juridiskā persona, kas ir viena no pusēm, ir beigusi pastāvēt un tiesiskā attiecība nepieļauj tiesību pārņemšanu vai puses ir vienojušās, ka šķīrējtiesas process šādā gadījumā izbeidzams, puses ir tiesīgas griezties tiesā.

50. pants. Procesa dokumentu glabāšana

50.1. Tiesvedības dokumenti pēc šķīrējtiesas procesa pabeigšanas paliek glabāšanā šķīrējtiesā. Šķīrējtiesa dokumentu uzglabāšanu veic saskaņā ar likumā noteikto arhīvu glabāšanas kārtību.